

Breda
Smolnikar

Popki

Breda Smolnikar je bila rojena leta 1941 v Hercegnovem v Boki Kotorski. Po poklicu je tekstilna inženirka. Živi v Depali vasi pri Domžalah.

S svojo prvo knjigo — Otročki, življenje teče dalje — se je pisateljica predstavila javnosti pred desetimi leti in prejela zanjo Levstikovo nagrado, štiri leta pozneje je izšla njena druga knjiga, Mali mozaik imen, zdaj pa je pred izidom njeno

tretje delo, Popki, in iz te zbirke črtic smo odbrali nekaj kratkih proz, ki so značilne tako za pisateljičin slog kot za njeno tematiko. Tokrat so to črtice o življenju odrasčajočih deklic, o življenju v njegovi najbolj vsakdanji pojavnosti. In prav v tem je značilnost pisanja Brede Smolnikarjeve: v zavestnem poskusu prikazati to življenje prav v tej njegovi nepomembni, vsakdanji resničnosti, ki pa nas tako zelo pogojuje in smo od nje tako usodno odvisni.

Črtice o deklicah

PUNČKA ALI UBOŽICA MALA

Z Anžetovo Mojco sva se zmenili, da greva naslednji dan v Pimperk po borovnice. Pimperk je bil hrib, kamor nikoli nismo hodili. Naši tereni so bili trzinski hribi: Prevala, Pizdnica, Hrastovci in Stare Dela, ki so se raztezali vse tja do Dobena in črnuške strani. V Pimperk je bilo predaleč, pa tudi gozdov tam nismo poznali.

Toda tako sva se zmenili. Saj so bile borovnice za naju tako in tako drugotnega pomena. Tako je rekla Mojca; jaz pa sem se vseeno hotela postaviti pred njo. Nikoli še nisva skupaj nabirali in rada bi ji pokazala, kako pridna sem. Mojca je namreč rekla, da v celem dnevu nabere kar tri litre, mi pa smo v gmajno hodili s petnajst do dvajsetlitrskimi košarami, ki so se zvečer, ko smo se vračali utrujeni in umazani, kar vlekli za nami,

tako so bile polne in težke. Zato sem vzela petnajstlitrsko košaro, pobiravček z vrstico in kajlo kruha, namazanega s posneto smetano in prek smetane potresenega s sladkorjem.

Vzela sem tudi gumijaste copate, ki sem jih sicer imela samo za šolo. Za nabiranje borovnic sem vedno obuvala le stare telovadne copate od prejšnjega leta. A ker je najino nabiranje borovnic imelo globlji smisel, kot se temu reče, sem si to upala storiti, čeprav šele na koncu vasi, ko me mama niti kdo drug ni več mogel videti.

Sedla sem na rob poti, ki je vodila proti državnemu posestvu. Tam so nekoč za potjo rasle debele bukali in velikanski hrasti; v močvirju, kjer so se zdaj raztezala polja, pa so spomladi cveteli divji, rjavo šekasti tulipani, ki si jih zdaj mogel najti samo še v Hrastovcih.

V grmovju ob poti so poleti zorele rdeče jagode, ki smo jih iskali, ko smo se hodili kopat v Ciganov kotel. Grmovja, bukali in hrastov zdaj ni bilo več. Grmovje je rastle le še ob Pšati, v kateri smo se kopali. Na robu Ciganovega kotla, kjer je Pšata zelo globoka, mi je nekoč Sirnikova Vida — tista, ki je po sadovnjakih na poti v šolo kradla in rabutala jabolka — sama od sebe, ne da bi ji bila jaz kaj rekla, pokazala prsi, da sem vztrepetala, saj še nikoli nisem videla, da bi bila kakšna deklica to storila.

Ko sem se obula, sem krenila naprej do državnega posestva, ki ga je vodil Mojčin oče. Mojca me je seveda že čakala. Stala je na balkonu velike stavbe, kjer so inženirjevi stanovali. Pomahala mi je in ni minilo pet sekund, pa je pridirkala po stopnicah s trilitrsko kanglo in majhno rdeče pisano pompandurico, v kateri je imela malico.

»Joj, kako veliko košaro imaš!« je glasno vzkliknila. — »Zdajle ga ni. Z našim očetom sta šla k silosom,« je hitro in tiho dodala; ko je bila sklonjena nad mano, je bila za celo glavo večja od mene, a na vso srečo prav tako brez prsi kot jaz. Najino prijateljstvo je bilo zato neskaljeno. — No, nekaj pa me je le motilo. V bradi in na licih so se ji delale jamice, kadar se je smejala, meni pa ne, čeprav sem si včasih dolgo časa s prsti tiščala v lica.

Nehote sem zardela in se ozrla okoli, da bi naju kdo ne slišal. Na balkonu je stala Mojčina mama in naju gledala. Zardela sem še bolj in jo hitro in vsa zmedena pozdravila.

Nasmehnila se je in mi odzdravila.

»Le veliko naberita. In glejta, da bosta pred nočjo doma!« je še rekla. Potem sva stekli.

»Tu greva na levo. Pri hlevih bova zavili k silosom. Boš videla, kakšen je. Jaz sploh spati ne morem. Pomisli, danes sem se po nesreči zadela vanj. Ravno je stopil iz očetove pisarne, jaz pa sem pritekla po stopnicah. Sploh ga nisem videla. In pomisli, zaletela sem se naravnost vanj! — Kaj misliš, si bo kaj mislil? Gotovo bo mislil, da sem koza in se mu vsiljujem. — ‚Mojca, ti si, oprostil!‘ mi je rekel. Pa sem se vendar jaz zaletela vanj in ne on vame. Da bi si le kaj ne mislil! — Kaj misliš?«

Medtem sva pritekli do silosov.

»Ne verjamem, da si bo kaj mislil,« sem rekla in se trudila, da bi skrila zavist. Če bi jaz imela priložnost zaleteti se vanj, bi že vedela, pri čem sem.

»Tukaj me počakaj, bom pogledala, če sta notri,« mi je šepnila vsa zadihana.

Pokimala sem in jo počakala zunaj.

»Nikogar ni,« je rekla, ko se je vrnila. »Delavci so mi rekli, da sta šla k Pšati, kjer kopljejo z buldožerji.«

Ker pa je bilo do tja predaleč in tudi stran od najine poti, sva pač morali odjenjati. Krenili sva proti Pimperku. Mojca je poznala pot. Najprej sva preplezali suho strugo regulacijskega kanala, ki je vodil proti Pšati. Stopali sva po suhi ilovnati zemlji, prekopani z buldožerji, da bi Pšata ob velikih nalivih ne poplavljala polj. Nato sva stekli po poti, ki je vodila proti Pimperku, in ves čas klepetali o njem, ki je vnel Mojčino in — čeprav ga še nisem poznala — tudi moje srce. Mojca seveda o tem zadnjem še ni nič vedela.

Ko sva našli hrib z borovnicami, sva odložili prtljago in si navezali pobiravček. Mojca je hotela najprej malicati in si od dolge poti odpočiti, jaz pa kot dobra nabiralka kaj takega nisem nikoli počela. Ko si prišel v gmajno, si začel tako divje nabirati, da o kakšnem počivanju ali malicanju ni bilo niti govora. Taka so bila pravila. Vsi smo se vedno kosali, kdo bo imel hitreje poln pobiravček.

Mojca je rekla, da je on gotovo že katero poljubil in temu sem tudi jaz pritrjevala. Nabiranje borovnic mi je šlo veliko hitreje od rok kot njej. Ko sem jaz imela dva litra, je ona nabrala komaj pol, in še to so bile borovnice, kakršnih ji v trgovini nikakor ne bi odkupili, saj so bile čisto mokre. Takim borovnicam smo mi rekli 'uscanke', saj so bile brez vrhnje sive barve, ker jih je predolgo valjala po rokah. Borovnico si moral čisto na lahko odtrgati tako, da si se je komaj dotaknil. Listke borovničevja je bilo treba izpihati še v rokah, potem pa borovnice vreči v pobiravček. Mojca pa je listke izbirala v pobiravčku in s tem mečkala borovnice, pa tudi izgubljala čas. Rekla je še, da ima on rjave oči in temne lase in italijanske kavbojke. Pa da ona vedno zardi, kadar ga njihova mama povabi v stanovanje. Mora mu skuhati čaj, on pa se z mamo meni o tem, kako je na fakulteti. Bruc je in prakso bo imel še en mesec. Nisem vedela, kaj je to bruc, vendar je moralo biti kaj posebno imenitnega.

»Zadnjič sem ga gledala, kako je molzel kravo. Pomisli, tudi to morajo znati. Naše molžarice so se vse muzale, ko so ga gledale. Stavim, da jim je všeč. Saj mi je Ilonka rekla, da bi svojega fanta takoj pustila, če bi jo on maral. On je seveda ne bi maral. Še na misel mu ne pride, se ti ne zdi?«

Pokimala sem in še bolj hitela nabirati. Mojca se je med nabiranjem ustavljala in začela počasi iz pobiravčka jemati borovnice ter jih dajati v usta. To pa je za vsakega nabiralca borovnic usodno. Brž ko začne jesti iz pobiravčka, potem nič več ne nabere. Mi tega nikoli nismo delali.

Toda začelo se je oblačiti. Postajalo je temno. V vrhove smrek se je začel zaganjati veter, da je škripalo. Prve kaplje, znanilke nevihte, so padle in nama naznanile, da morava iz gmajne. Stresli sva vse, kar sva imeli v pobiravčku, v posodo, zagrabili vsaka svojo malico in hitro natrgali praproti, ter jo položili prek borovnic, da bi jih dež ne mogel zmočiti. Potem sva stekli.

Komaj pa sva dobro prišli iz gmajne, že se je s tako močjo ulilo, da sva bili v trenutku premočeni do kože. Tekli sva še naprej, saj se je tako bliskalo in grmelo, da se nisva upali ustaviti. Moji lepi telovadni copati so se zmočili, in ko sva pritekli do regulacijskega kanala, so mi ostali v ilovici, ki jo je bil medtem dež razmočil. Izvlekla sem jih in bosa tekla naprej. Čisto zadihani in tako premočeni, da je curljalo od naju, sva pritekli do državnega posestva. Mojčina mama nama je hitro skuhala čaj. Takrat sem prvič pila šipkov čaj. Pri nas doma smo vsako leto obirali lipo in smo vedno pili le lipov čaj, šipkovega sploh poznali nismo. Narezala nama je tudi špeh. Tanke rezine nama je naložila na kruh. Še prej pa sta me preoblekli. Dali sta mi neko staro Mojčino obleko, ki je bila Mojci že pred dvema letoma premajhna. Kar plavala sem v njej, in če obleka ne bi imela pasu, bi bil pogled name še bolj žalosten, kot je bil sicer. — Če se že prej človek ne bi mogel zaljubiti vame, bi se sedaj, ko bi me videl tako oblečeno, še stokrat manj. In da je bila nesreča še večja, sem bila brez copat, saj takih, kakršne sem odložila pred vrata v stanovanje, sploh obuti nisem mogla. — Zato si nisem prav nič želela, da bi me kdo videl. Mojca je oblekla kratke hlače in bluzo. Oboje ji je zelo pristojalo.

Potem naju je Mojčina mama poslala v sobo, kjer sva klepetali, zakaj počakati sem morala, da bo dež prenehal. Po vsem stanovanju so bile obešene slike, največ tihožitja in portreti. Vsi trije otroci, Mojca, Mate in Tone, so se smejali s slik. Mojčina mama je bila slikarka. Bila je edina slikarka, ki sem jo poznala, in nikoli pozneje nisem imela priložnosti videti na slikah toliko smeha, neke mile preprostosti in sreče kot prav na njenih slikah. Želela sem si, da bi tudi mene tako naslikala kot Mojco, tako smejočo se in veselo. Tega si seveda nikoli nisem upala reči. Niti Mojci ne. — Mojčine mame pa sem se sploh malo bala. Tako predirljiv pogled je imela, da se mi je zdelo, kot da mi vidi v srce. Zdela se mi je zelo lepa. Imela je take oči kot Mojca, vendar je bila svetlolasa, z debelo kito las, speto na tilniku. Bila je dosti mlajša od Mojčinega očeta, zelo velika, skoraj tako velika kot njen mož. Tudi njega sem se bala. Imel je mogočen glas in vedno je nosil gumijaste škornje ter jahalne hlače, čeprav ga nikoli nisem videla jahati. Vendar je zelo malo govoril. In tudi Mojca ni dosti govorila o njem. In še kadar je kaj povedala, je vedno rekla 'naš oče', nikoli 'očka' ali 'ati' ali kako drugače. Enkrat samkrat, pa še takrat je takoj zardela, je rekla 'naš tatek', ko je nekaj navdušeno pripovedovala in pri tem pozabila, da ne smem vedeti, kako ga v resnici kliče. Včasih sem videla, kako se je po vasi podil kočijaž z državnega posestva z vozom, na katerem je sedel Mojčin oče, ali pa se je sam kočijaž peljal na železniško postajo iskat goste, ki so dostikrat prihajali na državno posestvo. Ponavadi so bili to bradati

moški srednjih let, ki so se nekam tuje, odsotno in nemirno ozirali po vasi. Nekoč, ko sem se s kolesom, ki sem ga doma naskrivaj sunila, vozila po vasi, sem na koncu vasi, kjer pot zavije proti državnemu posestvu, videla iti po polju proti Hrastovcem, kjer so spomladi rasli divji šekasti tulipani, Mojčino mamo, poleg nje, visoke in vitke, pa sta korakala dva taka moža, eden z brado in drugi z očali, oba manjša od nje; nekaj so se pogovarjali in ona se je smejala. Prvič sem slišala, da se smeje s takim smehom kot Mojca. Z eno roko je božala valujoče žito, ki ga je spomladi nadzoroval njen mož pri setvi, z drugo pa si je segala v lase.

Dež še ni prenehal, bilo pa je že pozno. Zato sem morala iti. Zahvalila sem se za malico in že hotela oditi, pa me je Mojca potegnila na stran in mi šepnila, da ga zdaj lahko vidim, če hitro pogledam skozi okno.

»Saj se lahko pelješ. Prav zdajle gredo na postajo,« je rekla Mojčina mama, ki naju ni poslušala, in se sklonila skozi okno. — »Mate, malo počakaj!« je zaklicala svojemu možu.

»Z njim se boš peljala,« mi je šepnila Mojca. »Naš oče gre na postajo, pa tudi on gre čez nedeljo domov. Joj, kako ti zavidam!« je odkrito rekla.

Zagrabila sem skoraj prazno košaro in pred vrati pobrala še copate ter jih mokre in ilovnate obula. Obleko sem si malo popravila, ker mi je zlezla pod kolena. Hitro sem stekla po stopnicah navzdol. Mojca me je pospremila. Nesla je culo z mojo obleko in dežnik, ki mi ga je posodila.

Tedaj sem ga zagledala. Stal je na vozu za sedežem, na katerem sta sedela Mojčin oče in kočijaž. Res je bil zelo lep.

»No, le hitro! Mudi se nam že!« je priganjal Mojčin oče.

Skobacala sem se zadaj na voz in se postavila poleg njega. Sploh me ni pogledal. Mojca mi je dala culo in dežnik. Odprla sem dežnik in že smo odbrzeli proti vasi. Nisem si ga upala pogledati.

Veter pa je pihal tako močno, da mi je nepričakovano obrnil dežnik.

»Joj, joj, moj dežnik!« sem neumno vzkliknila in se močno trudila, da bi ga spet obrnila nazaj. Vendar se mi to ni posrečilo. Rdečica me je polila, ker sem se tako osramotila pred njim, pa še tako smešno sem bila oblečena. Bolje bi bilo, če bi šla peš. Ko bi bila vsaj košara polna borovnic! Pas se mi je razvezal in obleka mi je padla globoko pod kolena. Nisem vedela, kaj naj najprej popravim, obleko ali dežnik.

»Daj meni dežnik, punčka! Ga bom jaz držal. Tebi ga bo še veter odnesel, ubožica mala!« je rekel in mi vzel dežnik iz rok.

Vzelo mi je sapo. Jaz, punčka! In še ubožica mala povrhu! Ko bi Mojca vedela, kako sem bila užaljena! In žalostna. Jaz, ki sem ga vendar ljubila! Res, prav gotovo je že katero poljubil.

S skrivnostno zastrtimi očmi sem se zazrla naprej, si zavezala pas in popravila obleko. Vso pot ga nisem pogledala.

Proti večeru, ko je dež prenehal in sva s Primožem sedela na podstrešju, zavita v stare cunje, da bi naju ne zeblo in seveda predvsem zato, da bi naju mama ne videla, kako požirava Karla Maya, se je od spodaj oglasila Anžetova Mojca, ki se je pripeljala s kolesom.

»Kako je bilo?« me je hitro vprašala, ko sva zavili za hišni vogal, da bi naju nihče ne mogel slišati.

»Vso pot mi je držal dežnik,« sem važno in ponosno pripovedovala. »In ves čas me je gledal. Seveda se nisem zmenila zanj. Saj nisem neumna. Prav gotovo je že katero poljubil!« — Mojca me je občudujoče gledala.

Potem sem ji prinesla eno svojih knjig, tako za vsak primer, če bi naju kdo opazoval.

Da mi je rekel punčka in ubožica mala, nisem povedala.

ZGODILO SE JE NENADOMA

Zgodilo se je nenadoma, ko bi bil človek to najmanj pričakoval. Gerberjeva Jana je bila nekaj bolna in je morala ležati, Mesarjeva Meta pa jo je prišla obiskat. Ko je prišla prvič, Jana še ni nič opazila. Meta je bila taka kot vedno, majhna, suha, drobna, predvsem pa popolnoma brez prsi, z nekaj 'malo bolj izrazitimi rebri', kot se je kasneje, po tistem čudežu, izrazila Jana. Res, da je na svojih krivih nožičkah imela nataknjene najlonke, katerih dvanajstletnice še nismo nosile, toda to ni bilo tisto, kar je Gerberjeva Jana imenovala čudež. Tudi je imela lase počesane na prečo in imela je torbico, imenovano pompandurico, pa mamine čevlje, ki so bili silno lepi; sicer so ji bili preveliki, a so imeli gumijaste podplate, kar je odtehtalo to, da so bili preveliki. Vse to seveda ni bilo tisto, kar je Jano ozdravilo, da je takoj tisto popoldne, ko jo je Meta drugič obiskala prav tako nališpana kot prvič, naskrivaj, da bi je mama ne videla, kar v spalni srajci po vrtu odhitela k Jurčkovi Johani, da ji sporoči veliko novico.

Johana si je šla stvar ogledat na svoje lastne oči in je takoj vse sporočila naprej. Medve z Anžetovo Mojco sva o čudežu zvedeli precej pozno, ko so okoli že trosili novice, da je Meta dobila nekakšne injekcije za pospešitev in rast in da stvar, s katerekoli strani jo že gledaš, ni naravna, saj v tako kratkem času, v štirinajstih dneh ali koliko že, to sploh ni mogoče brez umetnih posegov.

In sva šli z Mojco nalašč zato v mesto, čeprav so bile počitnice. Pred mesarijo sva se ustavili in odložili kolesa.

»Živio!« sva pozdravili, ko sva vstopili in skoraj okameneli od začudenja in zavisti. Sredi mesarije je stala — ne, sklanjala se je k tlom Mesarjeva Meta, ki je med počitnicami namesto mame in očeta prodajala meso, sklanjala se je, kot bi bili kosi mesa ležali na tleh in ne na kavljih; iz dekolteja popravljene zeleno rožaste ameriške obleke pa se je nekaj pobleščevalo, nekaj tako velikega, da z Mojco s tistega nisva mogli odvrniti oči.

»Živio!« je na videz ravnodušno odzdravila Meta in se še naprej sklanjala k tlom, čeprav na tleh ni bilo niti najmanjše stvari, ki bi jo bilo treba pobrati ali opazovati, z njenega lepega, živahnega obraza pa je sijalo zmagoslavje tiste tako dolgo zatajevane želje, ki se ji je zdaj v tako kratkem

času uresničila. Prav gotovo naju je videla skozi okno, da se je za najin prihod tako pripravila.

»Ali imaš novo obleko?« jo je vprašala Mojca, da je nekaj rekla. Ob drugi priložnosti bi bila že nova obleka dovolj za zavist.

»Oh, ni vredno besed,« je Meta zamahnila z roko in se dvignila. Postavila se je z ramo ob mojo ramo in se bogato izprčila, z očmi pa neprikrito romala od mojih malih pa do svojih velikih, s čudežem in tako na hitro vzbrstelih prsi. Vsa osramočena sem se zgrbila vase. »Ta dekolte moram popraviti. Prevelik je. Ko se sklonim, se mi vse vidi. Samo poglejta!« In spet se je v najino veliko zavist bahato sklonila k tlom. »S tako obleko ne morem hoditi okrog,« je rekla in stopila še k Mojci ter se, prav tako kot maloprej, spet izprčila, tokrat z ramo ob Mojčini rami.

»Res je preglobok dekolte,« sem hudobno rekla. »Meni mami že ne bi pustila take obleke.«

»Meni tudi ne,« je pritrdila še Mojca.

In ostale smo brez besed.

»No, saj medve morava iti. — Živio!« sva se hladno in kratko poslovili.

»Živio! Še kaj pridita! Se bomo šle ristanč.« Meta se je v slovo še enkrat globoko sklonila k tlom in se tokrat popraskala po nogi. Glavo bi si dala odrezati, da je tam ni srbelo.

Obe z Mojco sva vedeli, da bova z Meto od zdaj naprej dolgo časa skregani, saj je afna in koza tudi.

Tako sva rekli.

VRTILJAK

Kar naenkrat, malo pred pomladjo, ko je bil še sneg po senčnih krajih, se je na travniku sredi mesta pojavil vrtiljak. Opazili smo ga, ko smo šli zgodaj zjutraj v šolo. Za pisano poslikanim vrtiljakom je stal vagon, iz katerega se je od strani iz majhnega dimnika kadilo. Od vagona do stranskega stebra vrtiljaka je bila napeta vrv, na kateri je viselo perilo. Na vratih vagona pa se je prav tedaj prikazal velik, močan in zagorel moški z odpeto rdečo srjaco, izza katere so se, za ta letni čas nenavadno, videle močno poraščene prsi. Kadir je cigareto in se malomarno oziral naokoli.

Cela gruča otrok je nenadoma obstala. In Mesarjeva Meta, ki je bila najbolj pogumna, je moškega vprašala, kdaj se bo vrtiljak začel vrteti.

»Se že vrti, bebica mala!« ji je odvrnil moški. »Samo platiti moraš, gospodičnica,« je še rekel v polomljeni slovenščini.

Zasmejali smo se, ker ji je rekel bebica mala in gospodičnica, malo postali in se končno odpravili naprej proti šoli z veliko željo, da bi se vsaj enkrat lahko peljali na vrtiljaku.

Ob popoldnevih je bilo potem tam res živahno. Meni mama ni hotela dati denarja za take neumnosti, kot je rekla. Ker pa sem po svoji navadi še kar silila vanjo, mi je dala dve okoli ušes. Zato sem dolgo časa trmasto in glasno jokala, pa čeprav me ni nič bolelo.

Mesarjeva Meta in vse druge pa so smele na vrtiljak. Celo Anžetova Mojca z državnega posestva, ki je bilo tako daleč od mesta, se je nekega popoldneva s kolesom in denarjem v žepu pripodila k meni. A jaz nisem smela iti.

Naslednjega dne mi je Mojca povedala, da se Mesarjeva Meta zastonj vozi na vrtiljaku in je cele popoldneve tam. Ker pa se je Meta tudi sama bahala, kako lepo se je voziti z vrtiljakom, sem bila skregana z njo in tudi Mojca je ni hotela pogledati. Toda Meta se ni dala kar tako odgnati. Bila je radovedna, zakaj je ne pogledava. Zato je po šoli doma sunila mamino kolo in šla naju zasledovat. Ko je privozila za nama, je pritisnila na zavoro in čisto počasi vozila za nama, ne da bi bila kaj rekla.

»Kaj pa voziš za nama!« sem se obregnila vanjo, ko naju je že nekaj časa tako vztrajno spremljala. »Pusti naju pri miru, sva skregani s tabo!«

»Saj se ne vozim za vama. K teti grem v Trzin,« mi je zabrusila nazaj in se seveda zlagala.

»Od kdaj imaš pa ti teto v Trzinu?« me je zanimalo. »Sploh nobene tete nimaš v Trzinu, da veš!« sem se spet obrnila nazaj. »Pusti naju pri miru!«

»Saj vama nič nočem. K teti grem,« nama je odvrnila. Ker ni mogla tako počasi voziti, kot sva stopali medve z Mojco, mi je po nesreči s kolesom zavozila v aktovko.

Obrnila sem se, izpustila aktovko na tla, da sem imela prazne roke, in jo vrgla s kolesa, da je padla po tleh.

»Prebutala te bom kot uš, če takoj ne izgineš, afna afnasta!« sem ji zagrozila in pobrala aktovko.

»Tvoja mama ima pa ringelšpilerja, haha!« jo je od strani zmerjala Mojca.

Meta ni nič rekla. Tiho je pobrala kolo in se obrnila proti domu. Ko sva gledali za njo, kako je ravnala sprednje kolo, ki se je bilo zvilo, sva videli, da si je z rokavom brisala oči.

Mojca je bila seveda Meti prav tako nevoščljiva kot jaz, da se je smela zastonj voziti na vrtiljaku. Da pa bi se Metina mama menila za tistega moškega s poraslimi kosmatimi prsmi, tega si nisem mogla misliti. Res je ob dnevih, ko sem hodila v mesarijo po meso za juho, stal sredi mesarije in se glasno smejal, medtem ko mu je Metina mama resno dajala meso in naštevala drobiž, a smejal se je tudi v trgovini, v pekariji in na cesti.

Mesarjeva Meta je v šoli potem postala nekam tiha. Nič več naju ni nadlegovala. Prtiček, ki ga je imela za malico, je bil od dneva do dneva bolj umazan. Ob ponedeljkih je prihajala v šolo v obleki, ki jo je imela že ves prejšnji teden. V mesariji pa je namesto Metine mame prodajal meso Metin oče.

Ko pa je Depuška privrela iz starega vodnjaka, se penasto spustila prek belih, zlizanih kamnov, ko je že davno pihal južni veter, ko so zadnje zaplate snega izginile celo iz senčnih krajev in je drevje začelo rahlo napenjati nove brstiče, so se na močvirnatih tleh starih Hrastovcev razcve-

teli divji rjavo šekasti tulipani. — Takrat mi je moja mama trdno spletlala obe kiti in vanju vpletla dve črni pentlji.

Z Anžetovo Mojco sva nabrali dva velika šopka šekastih tulipanov in jih potem v vrsti deklic, ki so nosile cvetje, čisto tiho in s sklonjeno glavo nosili pred krsto, za katero je tako presunljivo jokala in klicala mamó Mesarjeva Meta.

Menda, tako so potem tiho govorili odrasli, so na mestu, kjer Bistrica dela ovinek in se samo mačice in smrkliji radovedno nagibajo v globoki tolmun, daleč stran od našega mesta, našli Metino mamó.

Tisto pomlad je Bistrica podirala mostove.

Igor
Likar

Pesmi

BILE SO SANJE

sanje
pesem leponogih deklet
v predivo otožnih zvonov
strnišče zelenih ptic
v opoldanskem blagoglasju
kakor stolpi iskanih besed

pesek hodi v dolgočasje
temna tihoprsta zver
ki vretenasto lovi zelene ptice
dokler se ne prebudim v očeh
pripijem ob krvotok nemirnega dne
in zavpijem:

bile so sanje

STEKLOVINA V MOLKU

povirja noči
drevoredi in črede prisluhnejo
prisluhnejo steklovini v molku
našim odnosom do slik
slike se obrnejo navznoter
kot utrujeni godci v parku
enolična medceličnina
vstopa v naše poglede
in se vrača v zemljo

doljubiti železno spečo brezvodnost
vem
vračamo se na znana prizorišča